

Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
His Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Adroddiad ar

Cylch Meithrin Morfa Rhianedd

**Y Caban, Ysgol Morfa Rhianedd
Ffordd Cwm
Llandudno
Conwy
LL30 1EG**

Dyddiad yr arolygiad: Mai 2023

gan

Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC)

a

**Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant
yng Nghymru**

Ynglŷn â Cylch Meithrin Morfa Rhianedd

Enw'r lleoliad	Cylch Meithrin Morfa Rhianedd
Categori'r gofal a ddarperir	Sesiynol
Person(au) cofrestredig	Gwennan Griffith & Rachel Huws
Unigolyn cyfrifol (os yw'n berthnasol)	
Person â gofal	Catherine Charles & Isabella Leonard
Nifer y lleoedd	26
Amrediad oedran y plant	2 - 4
Nifer y plant 3 a 4 mlwydd oed	31
Nifer y plant sy'n cael eu hariannu ar gyfer addysg gynnar	6
Diwrnodau / amseroedd agor	Dydd Llun i Dydd Gwener 8.45yb – 11yb a 11.30yb – 2.45yp
Gwasanaeth Dechrau'n Deg	Oes
Iaith y lleoliad	Cymraeg a Saesneg
A yw'r Cynnig Gofal Plant ar gael yn y lleoliad hwn?	Ydy
Cynnig y Gymraeg yn Rhagweithiol	Mae hwn yn wasanaeth sy'n darparu 'Cynnig Gweithredol' y Gymraeg. Mae'n darparu gwasanaeth sy'n rhagweld, yn nodi ac yn diwallu anghenion y Gymraeg ac anghenion diwylliannol y plant sy'n defnyddio, neu a allai, ddefnyddio'r gwasanaeth.
Dyddiad arolygiad blaenorol AGC	23 Mai 2019
Dyddiad arolygiad blaenorol Estyn	Mawrth 2016
Dyddiadau'r ymweliad(au) arolygu hwn/hyn	17/05/2023

Crynodeb

Thema	Barn
Lles	Da
Dysgu (mae hyn yn berthnasol i blant tair a phedair oed yn unig nad ydynt yn cael addysg mewn lleoliad a gynhelir)	
Gofal a datblygiad	Da
Addysgu ac asesu (mae hyn yn berthnasol i blant tair a phedair oed yn unig nad ydynt yn cael addysg mewn lleoliad a gynhelir)	Da
Yr amgylchedd	Da
Arweinyddiaeth a rheolaeth	Da

Diffyg cydymffurfio

Ni chanfyddwyd unrhyw ddiffyg cydymffurfiaeth yn ystod yr arolwg yma.

Argymhellion

A1 Sicrhau bod asesiadau a chynllunio'r ymarferwyr yn ymateb yn llawn i anghenion dysgu bob plentyn

A2 Gwella'r cyfleoedd i blant ddysgu am eu hardal lleol

Beth sy'n digwydd nesaf

Bydd y lleoliad yn llunio cynllun gweithredu sy'n dangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion.

Prif ganfyddiadau

Lles: Da

Mae gan bob plentyn lais cryf ac maent yn lleisio eu barn yn gyson. Er enghraifft, mae rhai plant yn dewis coginio yn y gegin fwd, eraill yn palu yn yr ardal dywod neu pheintio'n gelfydd gyda brwshys ar ôl iddynt gymysgu lliwiau. Maent yn symud o amgylch yr ystafell yn hyderus, o un weithgaredd i'r llall, ac yn helpu eu hunain i adnoddau mewn bocsys a droriau yn fwriadus. Mae'r plant yn gwybod y caiff eu teimladau eu hystyried yn ofalus gan oedolion. Er enghraifft, pan maent yn teimlo'n drist, maent yn cael eu cysuro'n garedig gan ymarferwyr. Mae bron bob plentyn yn gyfarwydd â'r arferion dyddiol ac yn brysur wrth ymgymryd â'r gweithgareddau sy'n cael eu cynnig iddynt. Er enghraifft, mae'r plant yn mynd ati i hunangofrestru, ar ôl cyrraedd gan osod eu llun ar y siart presenoldeb.

Mae bron bob un plentyn yn teimlo'n hapus yn y lleoliad ac wedi ymgartrefu'n dda yno. Mae'r rhan fwyaf yn setlo'n gyflym wrth gyrraedd ac yn trosglwyddo oddi wrth eu rhieni neu ofalwyr heb drafferth. Maent yn gwenu wrth gyrraedd ac mae'r ychydig iawn sy'n ansicr yn ymlacio'n gyflym wedi iddynt dderbyn cysur gan ymarferwyr. Dengys bron pob plentyn hoffter tuag at yr ymarferwyr gan fynd atynt am sylw yn hapus a chyfforddus. Mae'r rhan fwyaf o blant yn datblygu perthnasoedd cadarn gyda phlant eraill. Er enghraifft, maent yn cymryd tro i ollwng ceir i lawr ramp y garej. Dengys plant falchder yn eu gwaith, er enghraifft wrth ddangos coeden a greuwyd yn y toes i ymarferwyr.

Mae bron bob plentyn yn gwneud dewisiadau annibynnol ynglŷn â'u gweithgareddau a gyda phwy i chwarae. Maent yn gwneud dewisiadau perthnasol gan ddilyn eu diddordebau. Mae bron bob un yn dechrau ar weithgareddau'n annibynnol a heb anogaeth ymarferwyr, er enghraifft wrth ceisio gwisgo gwisg ffansi er mwyn chwarae rôl. Mae bron bob un yn awyddus i chwarae â'u cyfoedion, ac maent yn rhoi cyfarwyddyd i'w gilydd, er enghraifft, wrth gollwng dŵr i lawr y pibellau. Mae bron bob plentyn yn parchu ac yn sensitif i deimladau eraill, yn enwedig wrth gymryd tro.

Mae bron bob plentyn yn mwynhau arbrofi ag amrywiaeth eang o gyfleoedd chwarae ysgogol. Maent yn cael dewis da o gyfleoedd chwarae rhydd yn y brif ystafell ac yn yr ardal allanol. Mae'r rhan fwyaf o blant yn datblygu medrau annibyniaeth a hunangymorth priodol. Maent yn arwain eu chwarae gan ddewis gweithgareddau a chyflawni tasgau wrth chwarae rôl, gwneud gwaith celf a chwarae yn y tywod. Mae llawer yn gallu diwallu eu hanghenion personol trwy fynd i'r tŷ bach, gwisgo cot a helpu gyda'r cwpanau a phlatiau amser byrbryd.

Dysgu (mae hyn yn berthnasol i blant tair a phedair oed yn unig nad ydynt yn cael addysg mewn lleoliad a gynhelir):

Nid oes adroddiad ar ddysgu plant. Mae hyn oherwydd nad oedd digon o blant tair neu bedair oed yn bresennol ar adeg yr arolygiad, nad ydynt yn derbyn addysg a ariennir rywle arall, y gellid adrodd arnynt heb adnabod plant unigol.

Gofal a datblygiad: Da

Mae ymarferwyr yn darparu gofal a chymorth da ar gyfer plant ac mae perthynas agos a naturiol iawn rhyngddynt. Maent yn adnabod y plant yn dda iawn, yn parchu eu diddordebau, eu hoffterau a'u gofynion personol. Er enghraifft, maent yn ymateb yn sensitif i blant sy'n dewis peidio â chymryd rhan mewn gweithgaredd. Mae'r ymarferwyr yn annog y plant i ddewis a dethol adnoddau eu hunain tu fewn a thu allan.

Mae ymarferwyr yn gweithredu polisiau priodol i hyrwyddo ffyrdd iach o fyw ac maent yn hyrwyddo iechyd a lles plant yn effeithiol. Maent yn sicrhau bod y plant yn dod byrbryd iach megis darn o ffrwyth o adref ac yn cynnig llaeth a dŵr i yfed. Mae ymarferwyr wedi derbyn hyfforddiant ar ddiogelu plant, ac yn hyderus ar sut i weithredu petai ganddynt bryderon am blentyn. Mae trefniadau'r lleoliad ar gyfer diogelu plant yn bodloni'r gofynion ac nid ydynt yn destun pryder. Mae tystysgrifau cymorth cyntaf cyfredol gan bob un o'r ymarferwyr. Maent yn sicrhau bod cofnodion damweiniau, gyda'r holl fanylion perthnasol, yn cael eu llenwi'n fanwl ac yn rhannu'r rhain gyda'r rhieni a gofalwyr.

Mae ymarferwyr yn datblygu perthynas gynnes â'r plant ac yn eu trin â gofal a pharch. Maent yn garedig iawn ac yn atgoffa plant i rannu tegau ac i barchu ei gilydd. Maent yn annog y plant i ddatrys unrhyw wrthdaro trwy drafodaethau synhwyrol gyda'i gilydd, heb ormod o ymyrraeth. Mae'r holl ymarferwyr yn defnyddio iaith gadarnhaol gyda'r plant yn gyson, gan hyrwyddo ymddygiad da a chefnogi'r plant yn effeithiol. Mae ymarferwyr yn fedrus wrth benderfynu pa bryd i gamu'n ôl ac arsylwi'n graff ar y chwarae, a pha bryd i ymyrryd yn ddeallus a holi'r plant gyda

chwestiynau pen agored i herio plant. Nid ydynt yn ofni'r ffaith bod y plant yn gwneud camgymeriadau.

Mae'r ymarferwyr yn darparu cyfleoedd effeithiol i'r plant ddatblygu dealltwriaeth o'u Cymreictod ac o'r byd ehangach. Maent yn hyrwyddo a dysgu sut i drin pobl o bob diwylliant gyda pharch wrth ddysgu am eu harferion a'u traddodiadau. Mae'r ymarferwyr yn frwdfrydig wrth ddefnyddio'r Gymraeg yn gyson yn y gweithgareddau ac wrth sgwrsio yn naturiol â'r plant.

Mae ymarferwyr yn manteisio'n rhagweithiol ar wasanaethau a phartneriaethau i ddarparu cymorth pwrpasol a darpariaeth effeithiol i'r plant, sy'n cynnwys y rhai sydd ag anghenion dysgu ychwanegol.

Addysgu ac asesu (mae hyn yn berthnasol i blant tair a phedair oed yn unig nad ydynt yn cael addysg mewn lleoliad a gynhelir): Da

Mae addysgu'r ymarferwyr yn cefnogi'r plant i ddatblygu ystod eang o fedrau da, sy'n cael effaith gadarn ar eu dysgu. Mae anogaeth frwdfrydig yr ymarferwyr yn cymhell y plant i gydweithio'n ddiwyd ac i arbrofi'n hyderus wrth chwarae. Er enghraifft, mae'r ymarferwyr yn sbarduno'r plant i aroglu llysiau, teimlo gwead brocoli a disgrifio anifeiliaid y jyngl tra'n cwblhau jig-so. O ganlyniad, mae'r rhan fwyaf o blant yn datblygu'n ddysgwyr cynyddol annibynnol.

Mae'r ymarferwyr yn ymyrryd yn effeithiol yn ystod chwarae'r plant. Maent yn ysgogi'r plant i ddysgu trwy amrediad o heriau ymarferol, fel llifo dŵr i symud hwyaden o ben cafn i'r gwaelod. Maent yn canolbwyntio ar ddarparu gweithgareddau difyr yn yr adeilad a thu allan, sy'n galluogi'r plant i fentro a datblygu eu medrau. Er enghraifft, maent yn herio'r plant i gymysgu mwd i greu cacenni yn y gegin allanol.

Mae'r ymarferwyr yn cynllunio'n addas ac mae'r gweithdrefnau newydd o gynllunio i ddilyn diddordebau ac awgrymiadau'r plant yn datblygu'n briodol. Mae'r ymarferwyr yn cynnal trafodaethau cyson gyda'r plant ar sut i ddatblygu eu gwaith ymhellach wrth chwarae. Maent yn plethu'r sgysiau rheolaidd hyn gyda'u hasesiadau yn foddhaol i geisio cynllunio'r camau nesaf yn nysgu plant unigol. Fodd bynnag, nid yw'r ymarferwyr yn defnyddio'r wybodaeth yn ddigon effeithiol i dargedu gwir anghenion unigolion.

Mae'r ymarferwyr yn cynllunio cyfleoedd diddorol i ddatblygu medrau llythrennedd a rhifedd y plant. Maent yn holi'r plant yn ddeallus wrth iddynt greu marciau gyda phaent a sialc ac annog y plant i ddisgrifio cymeriadau o lyfrau yn fanwl. Maent yn herio'r plant i wella eu medrau rhifedd trwy esbonio priodweddau siapiau a rhifo a didoli tedis yn ôl lliw gyda gefeiliau. Yn ogystal, maent yn cynnig cyfleoedd cyson i wella medrau digidol cynnar y plant, trwy ddefnyddio apiau addysgol ar lechi electronig a ffonau symudol i gynnal sgysiau ymysg ei gilydd.

Mae'r ymarferwyr yn sicrhau bod y plant yn datblygu medrau corfforol cadarn. Maent yn eu hannog i droedio a chydbwyso ar lwybr o deiars, ac i ddringo a llithro ar gyfarpar anturus, fel llong y môr-ladron. Maent yn darparu gweithgareddau creadigol da fel defnyddio nwyddau ailgylchu i greu cerbydau. Yn ogystal, maent yn annog y

plant i beintio a phrintio gyda llysiâu a gwisgo fel cymeriadau gwahanol tra'n trefnu llestri yn yr ardal gartref.

Mae'r ymarferwyr yn datblygu medrau ysbrydol, moesol a chymdeithasol y plant yn effeithiol. Maent yn hyrwyddo diwylliant Cymru'n dda trwy ddathlu Dydd Gŵyl Dewi, sôn am hanes Santes Dwynwen ac astudio cestyll Cymru. Yn ogystal, maent yn dathlu amrywiaeth yn fuddiol trwy rannu mewn gwyliau arbennig, fel y Flwyddyn Newydd Dsieiniaidd, a chreu llusernau i ddathlu Diwali.

Mae'r ymarferwyr yn darparu gwybodaeth fuddiol am gyflawniadau'r plant i'w rhieni a'u gofalu ar gyfryngau cymdeithasol, trwy drafodaethau llafar ac mewn llyfrynnau cynnydd.

Yr amgylchedd: Da

Mae ansawdd yr amgylchedd yn ddiogel, yn gyfoethog ac yn cynnig cyfleoedd gwerthfawr i blant tu mewn a thu allan i'r adeilad. Mae asesiadau ysgrifenedig yn amlinellu'r camau sydd wedi eu cymryd i leihau neu atal y risg i blant. Mae arweinwyr yn cadw cofnod o'r holl blant, staff ac ymwelwyr, yn sicrhau bod prif ddrysau yn cael eu cadw ar glo, ac yn gweithredu system gadarn ar gyfer rheoli mynediad i'r safle. Mae arweinwyr yn sicrhau bod cofnodion cynnal a chadw'r adeilad yn gyfredol.

Mae'r ymarferwyr yn sicrhau bod yr ardaloedd chwarae yn ddiddorol, deniadol ac yn lliwgar. Trwy arddangos ffotograffau o'r plant yn ymgymryd â gweithgareddau ac ambell i esiampl o waith y plant ar waliau'r ystafell, mae ymarferwyr yn creu ymdeimlad o falchder a pherthyn yn y plant, ac yn creu naws groesawgar i bawb sy'n ymweld â'r lleoliad.

Mae ansawdd yr amgylchedd yn cynnig cyfleoedd da i blant chwarae a dysgu. Mae toiledau addas ar gael sy'n parchu preifatrwydd y plant. Mae'r drysau o'r brif ystafell i'r ardal allanol yn agored drwy'r sesiwn ac, o ganlyniad, gall y plant ddewis ble i chwarae yn ôl eu dymuniad. Mae'r ardal allanol yn galluogi plant i ddatblygu'n dda yn gorfforol, yn greadigol ac yn ymchwiliol. Er enghraifft, mae'r plant yn mwynhau defnyddio'r cyfarpar i chwilio am drychfilod. Mae'r dodrefn, cyfarpar, teganau ac adnoddau yn briodol ac o safon dda, ac maent yn cael eu cynnal a'u cadw'n ofalus. Mae'r ymarferwyr yn cadw adnoddau ar lefel isel er mwyn galluogi'r plant i ddewis yn annibynnol ac i ddilyn eu diddordebau unigol yn effeithiol. O ganlyniad, mae'r plant yn gyfarwydd ag estyn a dychwelyd offer i'w manau priodol.

Mae'r ymarferwyr yn dilyn gweithdrefnau effeithiol er mwyn cadw'r amgylchedd a'r offer yn lân ac mewn cyflwr priodol. Maent yn sicrhau bod plant yn cael eu goruchwyllo'n ofalus mewn amgylchedd diogel. Mae arweinwyr yn sicrhau bod preifatrwydd y plant yn cael ei barchu'n llwyddiannus wrth iddynt defnyddio'r tŷ bach ac wrth newid cewyn.

Arweinyddiaeth a rheolaeth: Da

Mae gweledigaeth glir yr arweinwyr yn sicrhau bod yr ymarferwyr yn cydweithio'n frwdfrydig i ddarparu gweithgareddau diddorol, sy'n hybu dysgu'r plant yn effeithiol.

Mae strategaethau arwain y lleoliad yn gadarn ac mae'r arweinwyr yn canolbwyntio'n dda ar wella'r ddarpariaeth a deilliannau'r plant.

Mae'r arweinwyr yn cynllunio ymlaen llaw yn ddeallus i ddarparu cyfarpar ac adnoddau diddorol a phwrpasol. Maent yn cynnig gofal bugeiliol a theyrngar, sy'n creu ymdeimlad o berthyn ymysg y plant a'r oedolion. O ganlyniad, mae'r awyrgylch gadarnhaol yn annog y plant i ymdrechu'n gyson wrth chwarae a dysgu.

Mae'r arweinwyr a'r ymarferwyr yn gweithio'n effeithiol fel tîm. Mae'r ymarferwyr yn awyddus i wella'u harferion er lles y plant, ac maent yn gwrando'n ofalus ar awgrymiadau'r arweinwyr a swyddogion yr asiantaethau cefnogi. Mae trefniadau rheolaidd yn eu lle i werthuso perfformiad, ac mae'r arweinwyr yn goruchwyllo a gwerthuso gwaith yr ymarferwyr yn drwyadl. Yn ogystal, maent yn sicrhau bod arferion recriwtio diogel yn cael eu gweithredu'n gywir.

Mae'r arweinwyr yn gosod disgwyliadau synhwyrol ar gyfer eu hunain a'r ymarferwyr er mwyn cynnal safonau da. Maent yn adnabod cryfderau'r lleoliad a'r materion i'w gwella yn gywir, trwy weithdrefnau hunanwerthuso cyson. Mae'r targedau priodol ar gyfer gwelliant, sy'n deillio o'u gwerthuso rheolaidd, yn ddibynadwy. Er enghraifft, yn ddiweddar, maent wedi canolbwyntio ar ddilyn diddordebau'r plant yn well yn yr ardaloedd dysgu. O ganlyniad, mae'r arweinwyr yn canolbwyntio ar gyflwyno gwelliannau'n gyson i gryfhau arferion y lleoliad.

Mae'r arweinwyr yn sicrhau ystyriaeth lawn i safbwyntiau pawb sy'n ymwneud â'r lleoliad. Maent yn cynnal trafodaethau defnyddiol gyda'r holl randdeiliaid, fel yr asiantaethau cefnogi, i wella'r ddarpariaeth a phrofiadau'r plant. Er enghraifft, maent yn gwrando'n ofalus ar y swyddogion cefnogi ynglŷn â datblygu'r arferion cynllunio a sut i asesu cyflawniadau'r plant. Yn ogystal, maent yn gweithredu ar awgrymiadau'r rhieni a'r gofaluwr yn ystyrlon, gan ddarparu lluniau o weithgareddau'r plant ar gyfryngau cymdeithasol diogel.

Mae'r arweinwyr newydd ailgydio mewn partneriaethau lleol, i gynnig profiadau ychwanegol i'r plant. Er enghraifft, mae'r hylenydd deintyddol yn ymweld â'r lleoliad a rhieni yn mynychu i addurno bisgedi gyda'u plant. Yn ogystal, mae'r berthynas gynhyrchiol gyda'r ysgol yn paratoi'r plant i'r cam nesaf yn eu haddysg yn effeithiol. Fodd bynnag, prin yw'r cyfleoedd i blant ddysgu am eu cynefin a'u milltir sgwâr.

Mae'r arweinwyr yn dyrannu adnoddau'n dda. Maent yn defnyddio'r gyllideb a'r grantiau yn effeithiol ac yn blaenoriaethu gwariant yn erbyn targedau'r lleoliad yn bwrpasol. Er enghraifft, maent yn cyllido adnoddau amrywiol yn ddoeth, fel cyfarpar i arbrofi â dŵr ac adnoddau digidol fel camerâu a llechi electronig. Mae'r arweinwyr yn sicrhau bod ystod o hyfforddiant perthnasol ar gael i'r ymarferwyr, sy'n gwella'u harferion addysgu a'u harbenigedd i gefnogi a gofalu am y plant.

Copïau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael yn y lleoliad ac oddi ar wefan AGC ac Estyn (<http://careinspectorate.wales>) (www.estyn.llyw.cymru)

Mae AGC ac Estyn yn arfarnu effeithiolrwydd darparwr gan ddefnyddio graddfa bedwar pwynt ar gyfer barnau:

Rhagorol	Perfformiad ac arferion cryf iawn, cynaledig
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig y mae angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Cryfderau yn gorbwyso gwendidau ond mae angen gwelliannau
Gwael	Gwendidau pwysig yn gorbwyso cryfderau ac mae angen gwelliannau sylweddol

© Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.